

4

Προσφορά και
Ζήτηση

Προσφορά και Ζήτηση

- Η προσφορά και η ζήτηση είναι οι δύο λέξεις που χρησιμοποιούν πιο συχνά οι οικονομολόγοι.
- Η προσφορά και η ζήτηση είναι οι δυνάμεις που κάνουν τις αγορές των οικονομιών να δουλεύουν.
- Τα μοντέρνα μικροοικονομικά αφορούν την προσφορά, ζήτηση και ισορροπία αγοράς.

Αγορές και Ανταγωνισμός

- Η αγορά είναι το σύνολο των αγοραστών και των πωλητών ενός συγκεκριμένου αγαθού ή μιας υπηρεσίας.
- Οι όροι προσφορά και ζήτηση αναφέρονται στην συμπεριφορά των ατόμων... τα οποία αλληλοεπιδρούν ο ένας με τον άλλο μέσα στις αγορές.

Αγορές και Ανταγωνισμός

- Οι αγοραστές καθορίζουν την ζήτηση.

- Οι πωλητές καθορίζουν την προσφορά.

Ανταγωνιστικές αγορές

- *Ανταγωνιστική αγορά* είναι η αγορά στην οποία υπάρχουν πολλοί αγοραστές και πολλοί πωλητές, συνεπώς υπάρχει μια **μικρή επίδραση** από τον καθένα πάνω στην τιμή της αγοράς.

Ανταγωνισμός: Τέλειος και Ατελής

- Τέλειος ανταγωνισμός
  - Τα προϊόντα είναι τα ίδια
  - Πολλοί αγοραστές και πωλητές έτσι ο καθένας δεν μπορεί να επηρεάσει την τιμή.
  - Οι αγοραστές και οι πωλητές αποδέχονται τις τιμές.
- Μονοπώλιο
  - Ένας πωλητής, ο οποίος ελέγχει την τιμή.

Ανταγωνισμός: Τέλειος και Ατελής

- Ολιγοπώλιο
  - Λίγοι πωλητές.
  - Όχι πάντοτε επιθετικός ανταγωνισμός.
- Μονοπωλιακός ανταγωνισμός
  - Πολλοί πωλητές.
  - Ελαφρώς διαφοροποιημένα προϊόντα.
  - Ο κάθε πωλητής μπορεί να θέσει την τιμή για το δικό του προϊόν.

ΖΗΤΗΣΗ

- *Ζητούμενη ποσότητα* είναι η ποσότητα από ένα αγαθό το οποίο οι αγοραστές είναι πρόθυμοι και μπορούν να το αγοράσουν.
- **Νόμος της ζήτησης**
Ο νόμος της ζήτησης λέει ότι κρατώντας όλα τα άλλα σταθερά, η ποσότητα που ζητείται για ένα αγαθό μειώνεται όταν αυξηθεί η τιμή του αγαθού αυτού.

Καμπύλη Ζήτησης: Σχέση μεταξύ τιμής και ζητούμενης ποσότητας.

- **Πίνακας Ζήτησης**

- Ο πίνακας ζήτησης είναι ένας πίνακας που δείχνει την σχέση μεταξύ της τιμής και της ζητούμενης ποσότητας του αγαθού αυτού.

Πίνακας Ζήτησης

Price of Ice-Cream Cone	Quantity of Cones Demanded
\$0.00	12
0.50	10
1.00	8
1.50	6
2.00	4
2.50	2
3.00	0

Καμπύλη Ζήτησης: Σχέση μεταξύ τιμής και ζητούμενης ποσότητας.

- Καμπύλη ζήτησης
  - Η καμπύλη ζήτησης είναι ένα διάγραμμα που δείχνει την σχέση μεταξύ της τιμής και της ζητούμενης ποσότητας για ένα αγαθό.

Πίνακας ζήτησης και καμπύλη ζήτησης

Price of
Ice-Cream Cone-τιμή

\$3.00

2.50

2.00

1.50

1.00

0.50

0

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

Quantity of
Ice-Cream Cones-ποσότητα

1. Μια μείωση
στην τιμή....

2.....αυξάνει την
ποσότητα που ζητείται.

Price of
Ice-Cream Cone

Quantity of
Cones Demanded

\$0.00

12

0.50

10

1.00

8

1.50

6

2.00

4

2.50

2

3.00

0

Ζήτηση της Αγοράς έναντι ατομικής ζήτησης

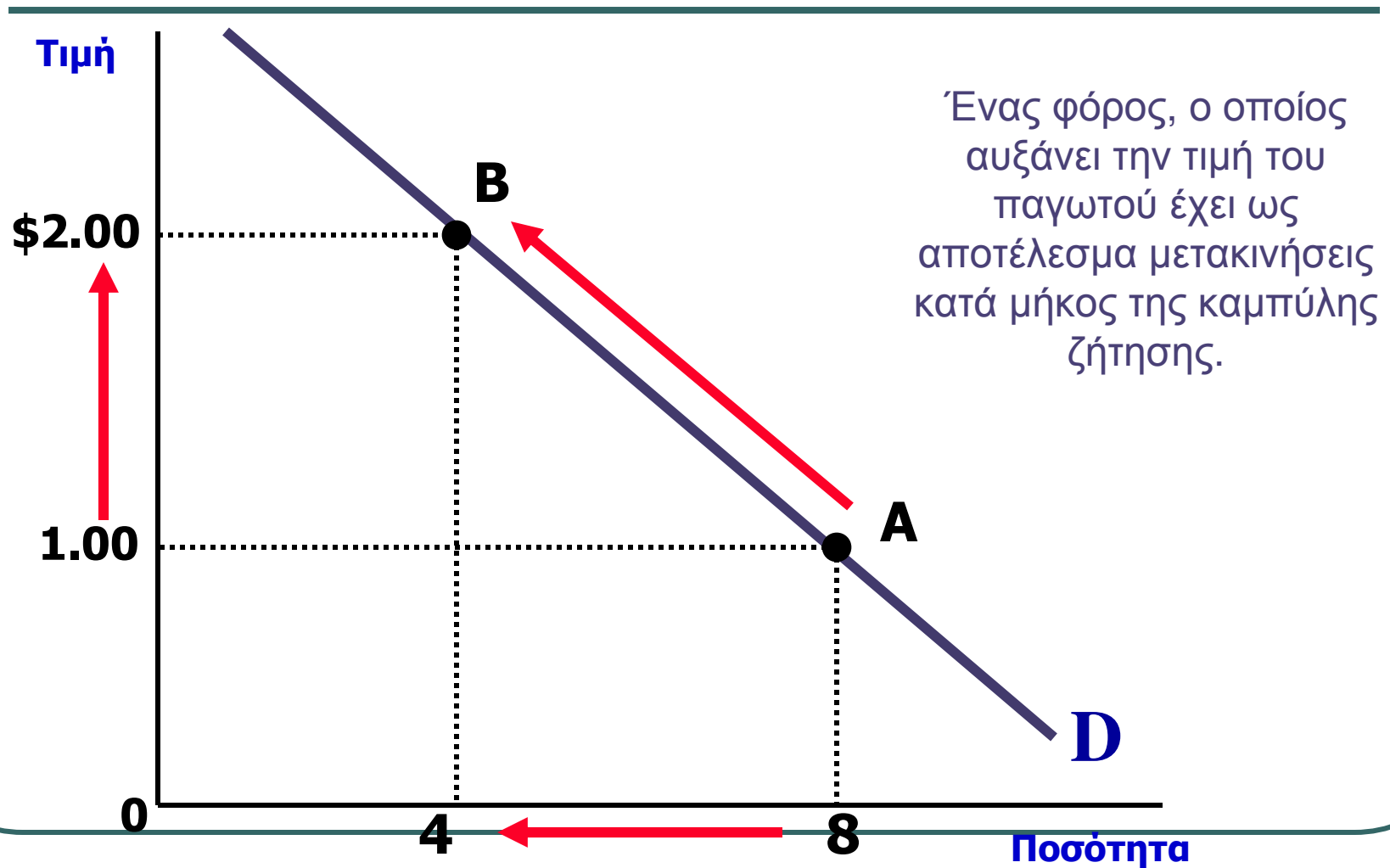
- Η ζήτηση της αγοράς αναφέρεται στο άθροισμα όλων των ατομικών ζητήσεων για ένα συγκεκριμένο αγαθό ή μια υπηρεσία.
- Διαγραμματικά, οι ατομικές καμπύλες ζήτησης άθροίζονται οριζόντια και έτσι βρίσκουμε την αγοραία καμπύλη ζήτησης.

Μετατοπίσεις της καμπύλης ζήτησης

- Αλλαγή στη ζητούμενη ποσότητα
  - Η μετακίνηση **κατά μήκος** της καμπύλης ζήτησης προέρχεται από αλλαγή στην τιμή του προϊόντος.

Αλλαγές στην ζητούμενη ποσότητα

Μετατοπίσεις της καμπύλης ζήτησης

- Εισόδημα καταναλωτή
- Τιμές σχετικών αγαθών
- Προτιμήσεις
- Προσδοκίες
- Αριθμός αγοραστών

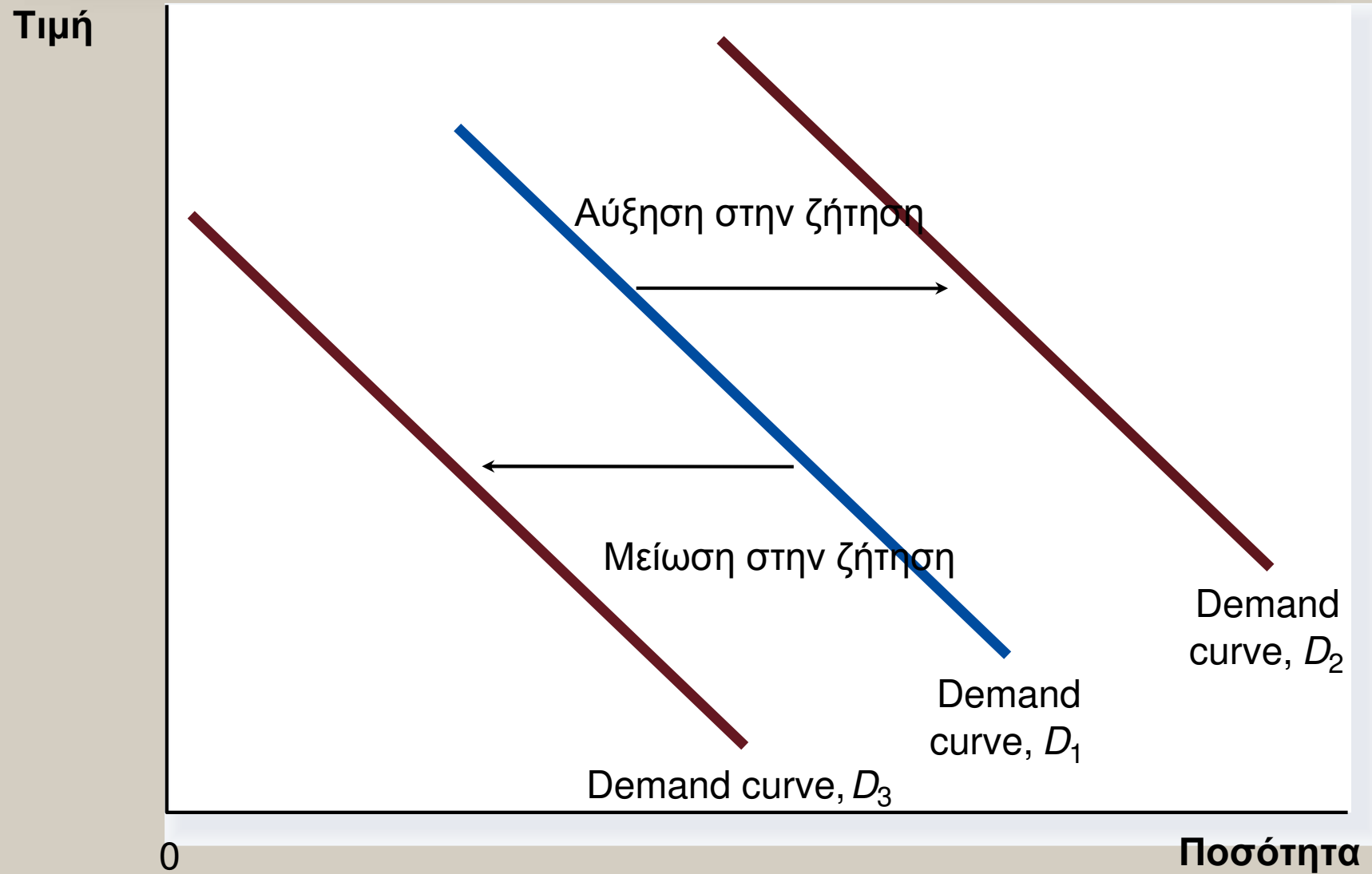

Μετατοπίσεις της καμπύλης ζήτησης

- Αλλαγή στην ζήτηση
  - Μετατόπιση της καμπύλης ζήτησης είτε **αριστερά** είτε **δεξιά**, προέρχονται από οποιαδήποτε αλλαγή που μεταβάλλει την ζητούμενη ποσότητα, σε κάθε τιμή.

Μετατοπίσεις στην καμπύλη ζήτησης

Μετατοπίσεις της καμπύλης ζήτησης

- Εισόδημα καταναλωτή
  - Εάν το εισόδημα αυξηθεί, τότε η ζήτηση για ένα κανονικό αγαθό θα αυξηθεί.
  - Εάν το εισόδημα αυξηθεί, τότε η ζήτηση για ένα κατώτερο αγαθό θα μειωθεί.

Εισόδημα καταναλωτή: κανονικό αγαθό

Price of Ice-Cream Cone

\$3.00

2.50

2.00

1.50

1.00

0.50

0

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

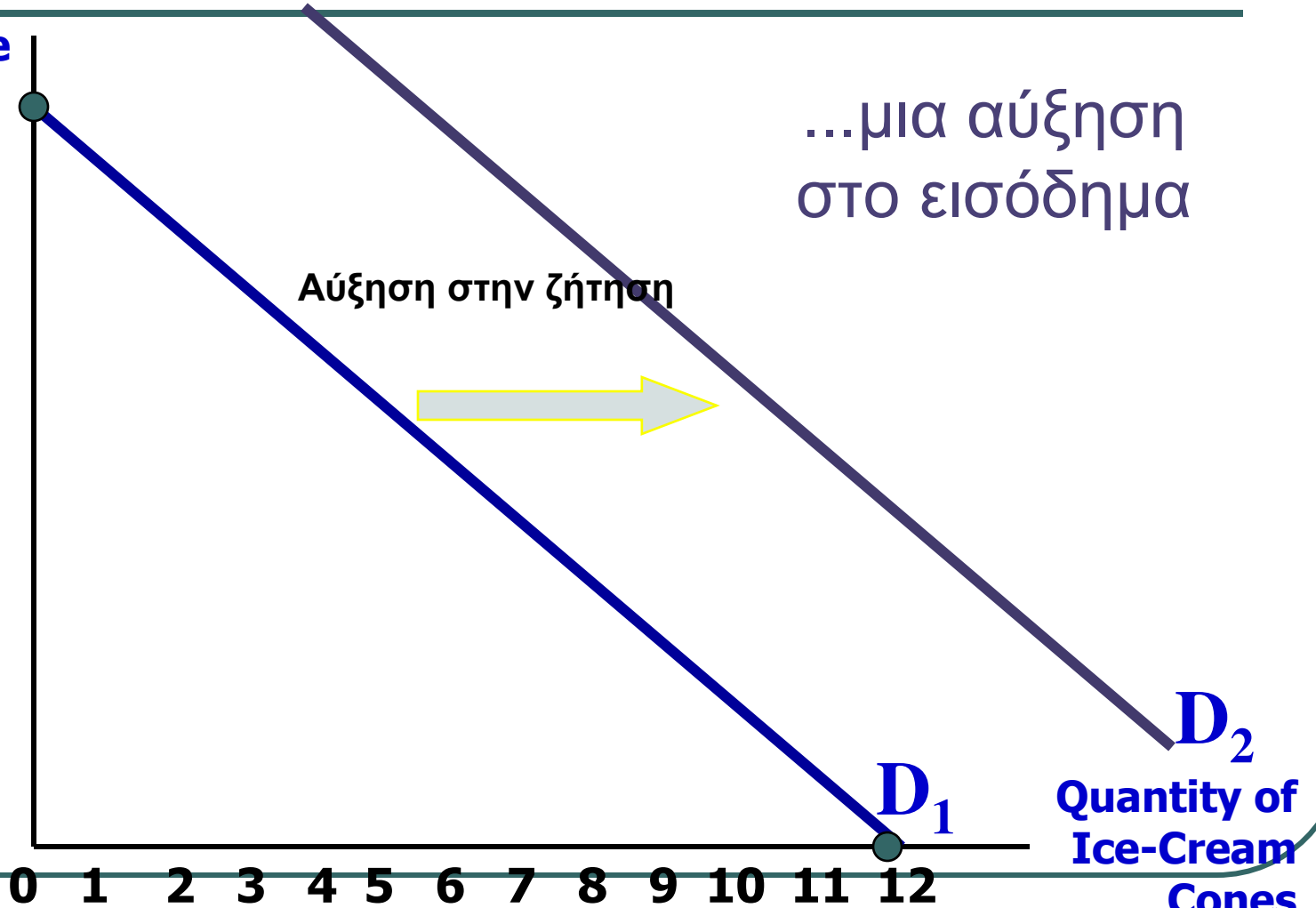
D_1

D_2

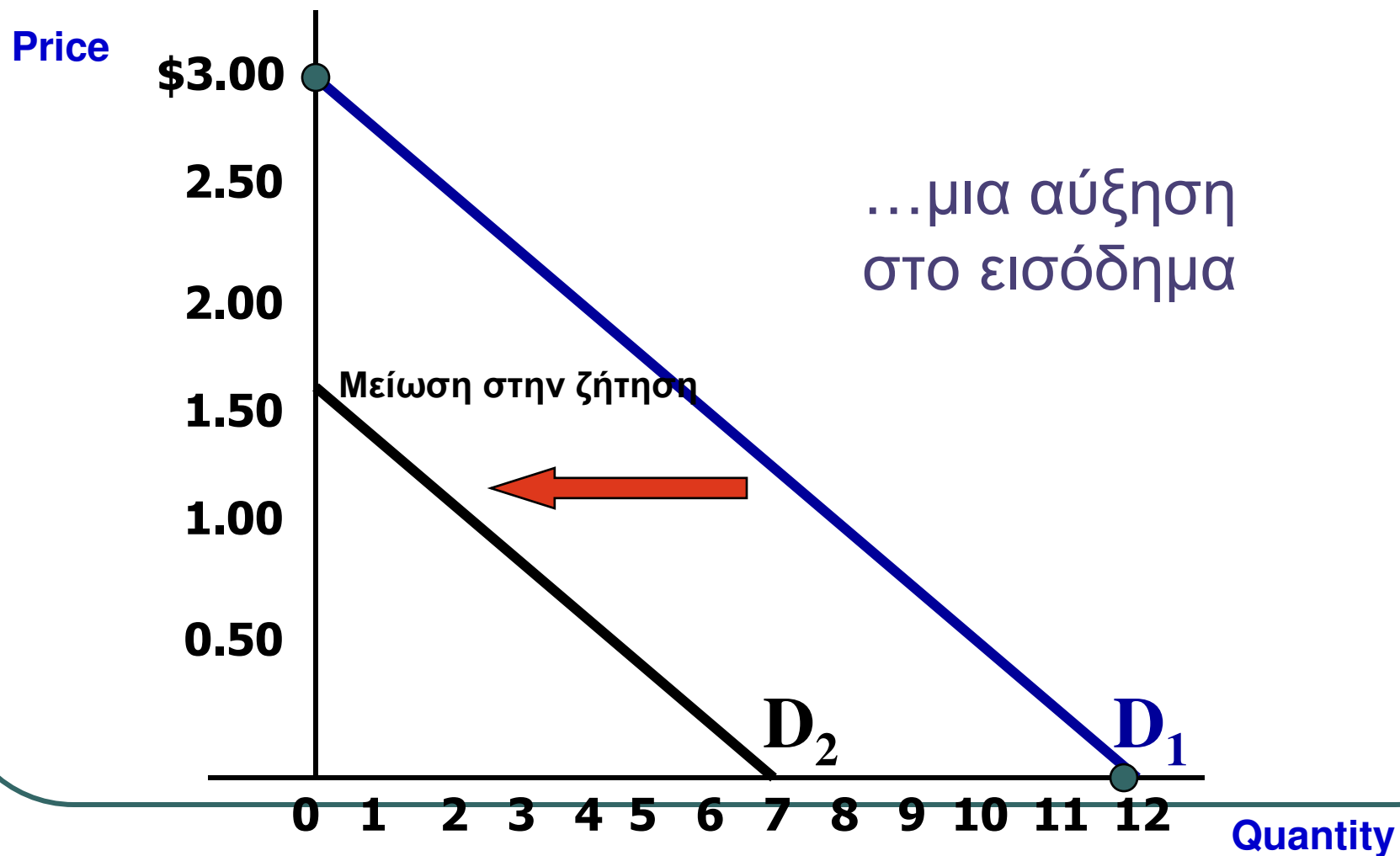
Quantity of Ice-Cream Cones

...μία αύξηση στο εισόδημα

Αύξηση στην ζήτηση

Εισόδημα καταναλωτή: κατώτερο αγαθό

Μετατοπίσεις της καμπύλης ζήτησης

- Τιμές συνδεόμενων αγαθών
  - Όταν η μείωση στην τιμή ενός αγαθού μειώνει την ποσότητα ενός άλλου αγαθού, τότε αυτά τα αγαθά ονομάζονται *υποκατάστατα*.
  - Όταν η μείωση στην τιμή ενός αγαθού αυξάνει την ποσότητα ενός άλλου αγαθού, τότε αυτά τα αγαθά ονομάζονται *συμπληρωματικά*.

Πίνακας: Μεταβλητές που επηρεάζουν τους αγοραστές

Variable	A Change in This Variable . . .
Price	Represents a movement along the demand curve
Income	Shifts the demand curve
Prices of related goods	Shifts the demand curve
Tastes	Shifts the demand curve
Expectations	Shifts the demand curve
Number of buyers	Shifts the demand curve

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

- *Προσφερόμενη ποσότητα*, είναι η ποσότητα ενός αγαθού, την οποία οι πωλητές είναι πρόθυμοι και μπορούν να πωλήσουν.
- **Νόμος της προσφοράς**
  - Ο νόμος της προσφοράς λέει ότι: κρατώντας όλα τα άλλα σταθερά, η προσφερόμενη ποσότητα ενός αγαθού αυξάνεται όταν η τιμή του αγαθού αυξάνεται.

Καμπύλη προσφοράς: Σχέση μεταξύ τιμής και προσφερόμενης ποσότητας

- Πίνακας προσφοράς
  - Ο πίνακας προσφοράς δείχνει τη σχέση μεταξύ τιμής και προσφερόμενης ποσότητας ενός αγαθού.

Πίνακας προσφοράς

Price of Ice-Cream Cone	Quantity of Cones Demanded
\$0.00	0
0.50	0
1.00	1
1.50	2
2.00	3
2.50	4
3.00	5

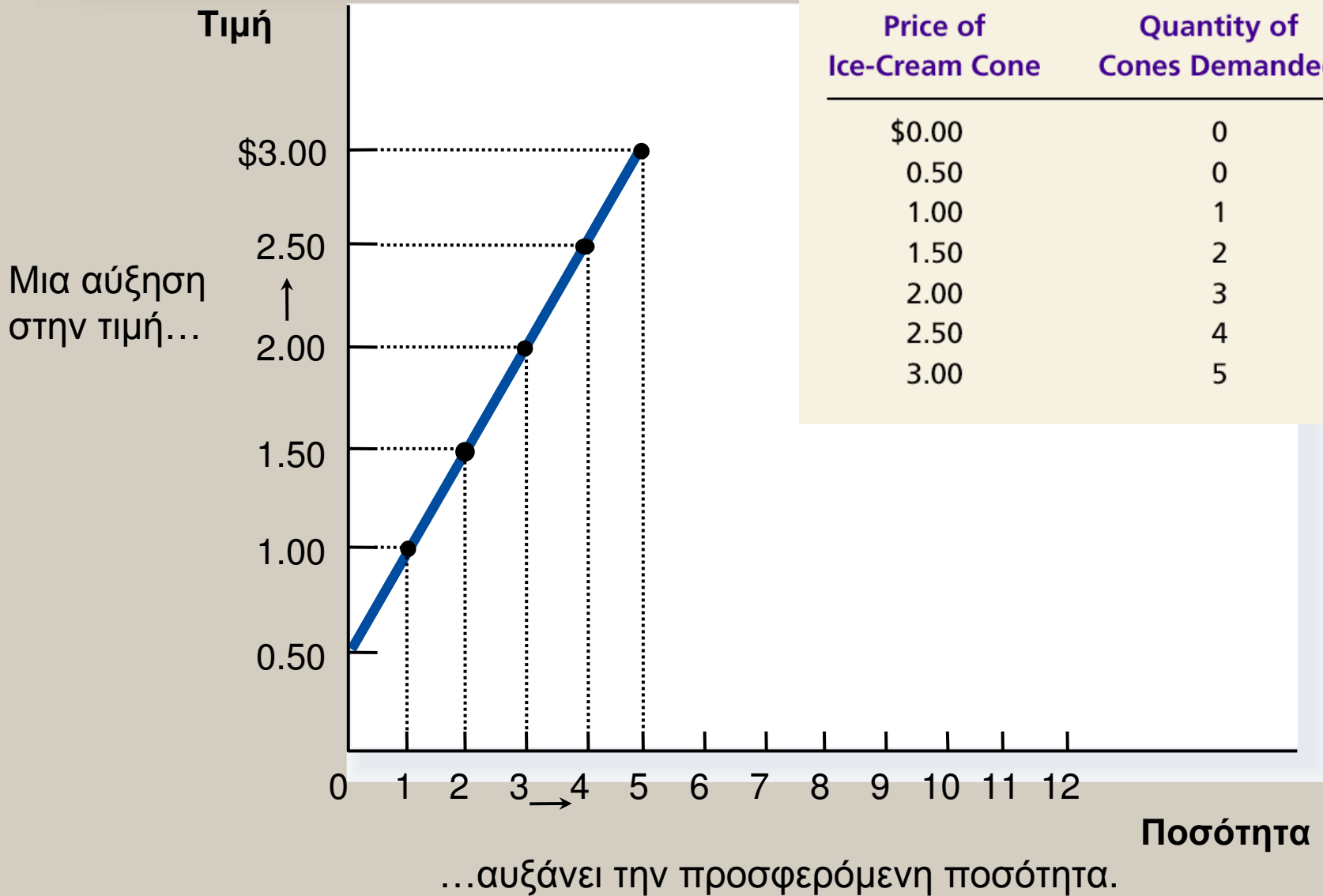

Καμπύλη προσφοράς: Σχέση μεταξύ τιμής και προσφερόμενης ποσότητας

- Καμπύλη προσφοράς
  - Η *καμπύλη προσφοράς* είναι το διάγραμμα της σχέσης μεταξύ της τιμής και της προσφερόμενης ποσότητας.

Πίνακας προσφοράς και καμπύλη προσφοράς

Καμπύλη προσφοράς: Σχέση μεταξύ τιμής και προσφερόμενης ποσότητας

- Η προσφορά της αγοράς είναι το άθροισμα των ατομικών προσφορών όλων των πωλητών για ένα συγκεκριμένο αγαθό ή υπηρεσία.
- Διαγραμματικά, οι ατομικές καμπύλες προσφοράς αθροίζονται οριζόντια και έτσι παίρνουμε την προσφορά της αγοράς.

Μετατοπίσεις της καμπύλης προσφοράς

- Τιμές εισροών
- Τεχνολογία
- Προσδοκίες
- Αριθμός πωλητών

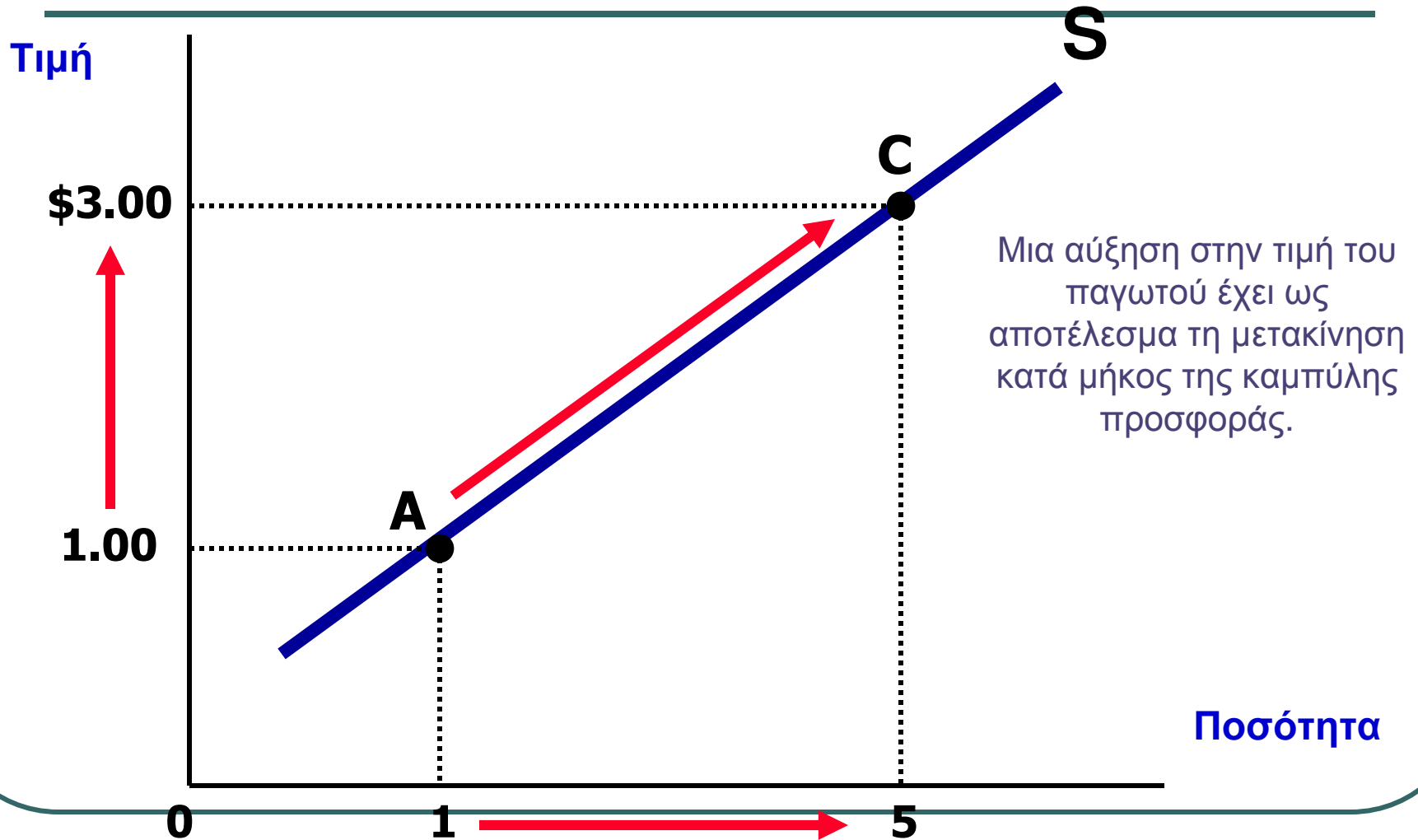

Μετακινήσεις στην καμπύλη προσφοράς

- Αλλαγή στην προσφερόμενη ποσότητα
  - Μετακίνηση **κατά μήκος** της καμπύλης προσφοράς προκαλείται από οποιαδήποτε αλλαγή που μεταβάλλει την προσφερόμενη ποσότητα, σε κάθε τιμή.

Αλλαγή στην προσφερόμενη ποσότητα

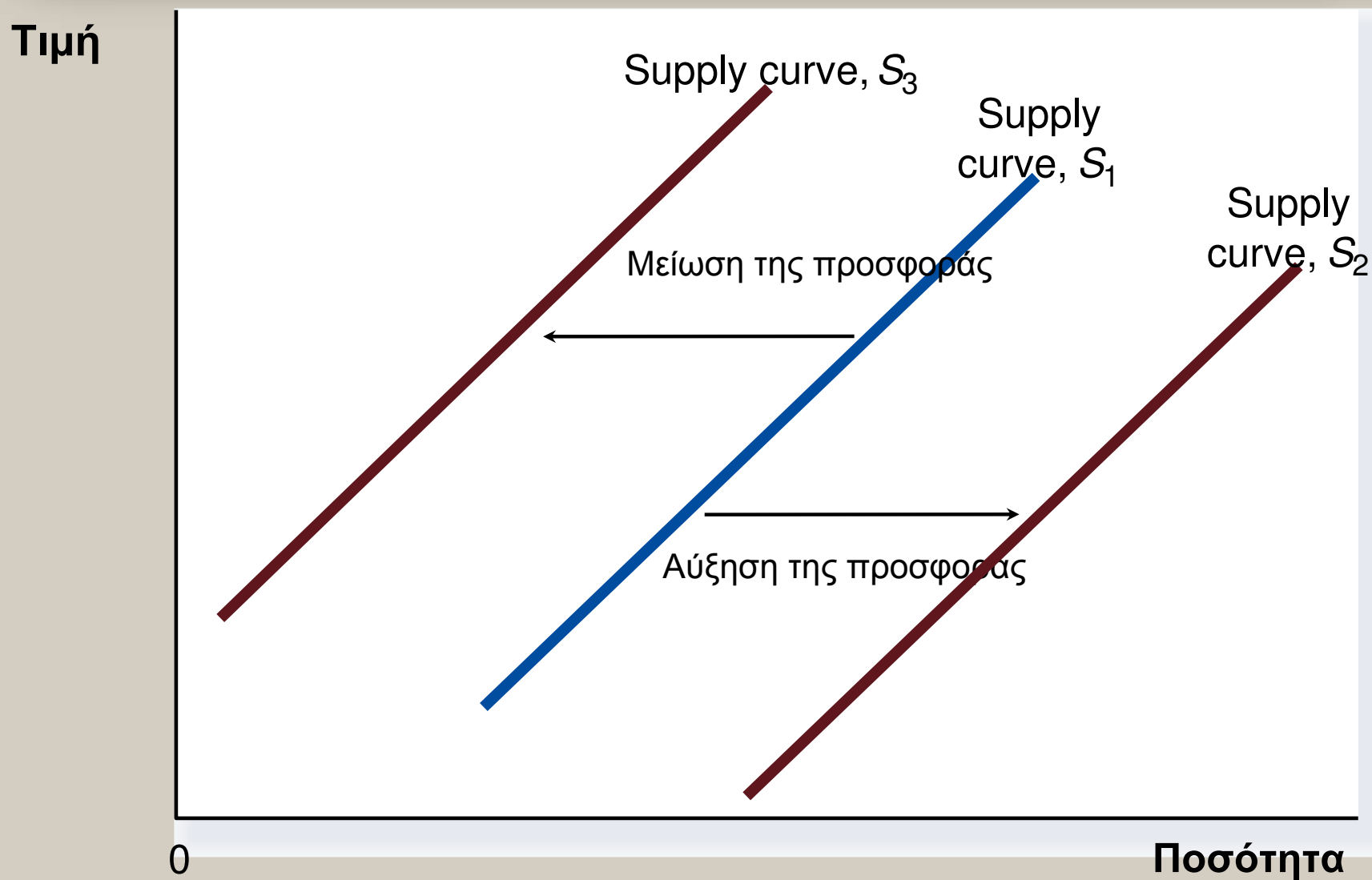

Μετατοπίσεις στην καμπύλη προσφοράς

- Αλλαγή στην προσφορά
  - Μετατοπίσεις της καμπύλης προσφοράς είτε αριστερά είτε δεξιά.
  - Καθορίζονται από ένα παράγοντα εκτός της τιμής.

Μετατοπίσεις της καμπύλης προσφοράς

Μεταβλητές που επηρεάζουν τους πωλητές

Variable	A Change in This Variable . . .
Price	Represents a movement along the supply curve
Input prices	Shifts the supply curve
Technology	Shifts the supply curve
Expectations	Shifts the supply curve
Number of sellers	Shifts the supply curve

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΗ ΜΑΖΙ

- Η *ισορροπία*, είναι η κατάσταση στην οποία η προσφορά και η ζήτηση είναι εξισορροπημένες. Η τιμή είναι στο επίπεδο όπου η ζητούμενη ποσότητα είναι ίση με την προσφερόμενη ποσότητα.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΗ ΜΑΖΙ

- *Τιμή ισορροπίας*
  - Η τιμή η οποία εξισορροπεί την ζητούμενη και προσφερόμενη ποσότητα.
  - Διαγραμματικά, είναι η τιμή όπου η καμπύλη ζήτησης και προσφοράς τέμνονται.
- *Ποσότητα ισορροπίας*
  - Η προσφερόμενη και ζητούμενη ποσότητα στην τιμή ισορροπίας.
  - Διαγραμματικά, είναι η ποσότητα όπου η καμπύλη ζήτησης και προσφοράς τέμνονται.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΗ ΜΑΖΙ

Ζήτηση

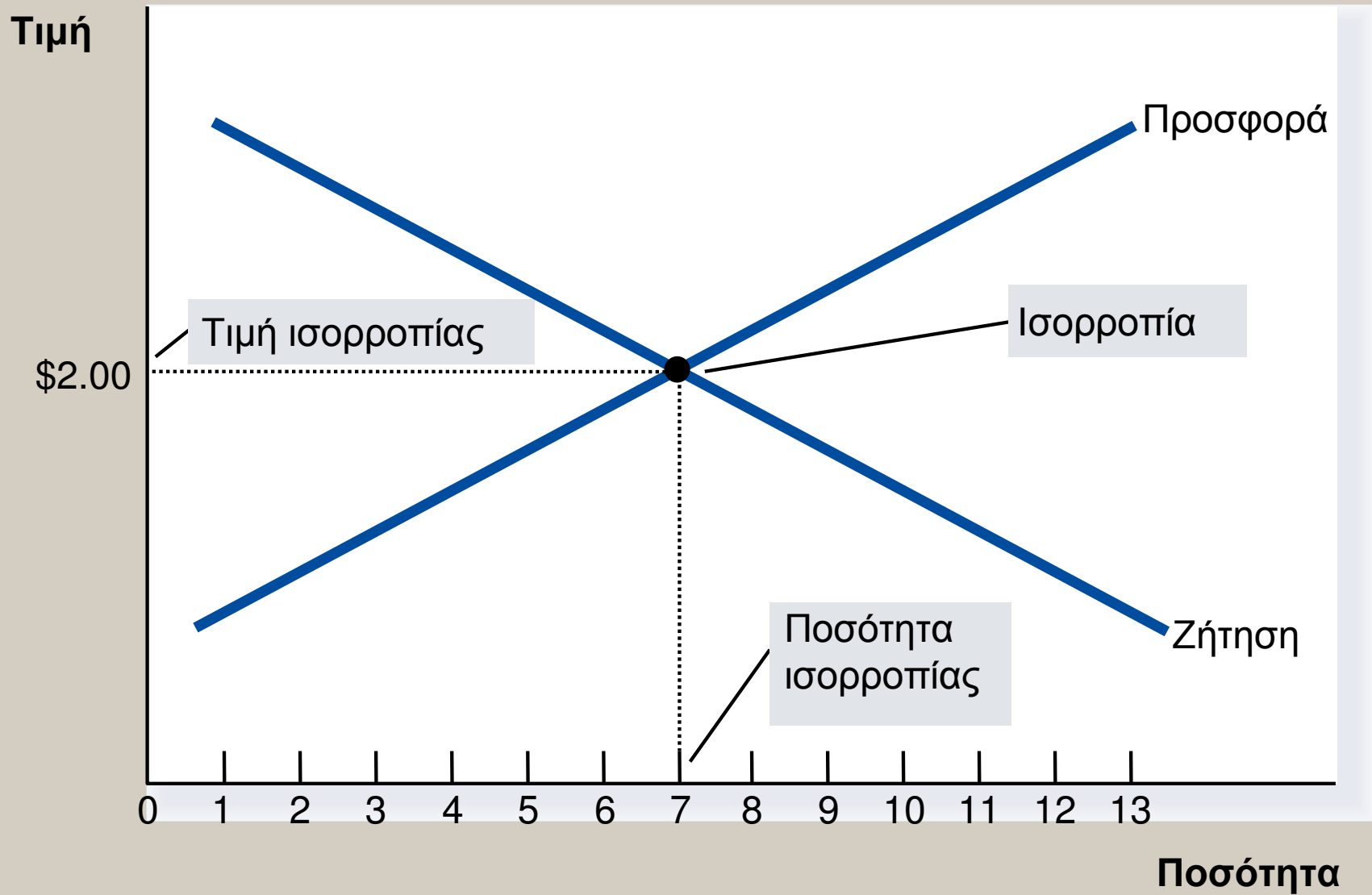
Price of Ice-Cream Cone	Market
\$0.00	19
0.50	16
1.00	13
1.50	10
2.00	7
2.50	4
3.00	1

Προσφορά

Price of Ice-Cream Cone	Market
\$0.00	0
0.50	0
1.00	1
1.50	4
2.00	7
2.50	10
3.00	13

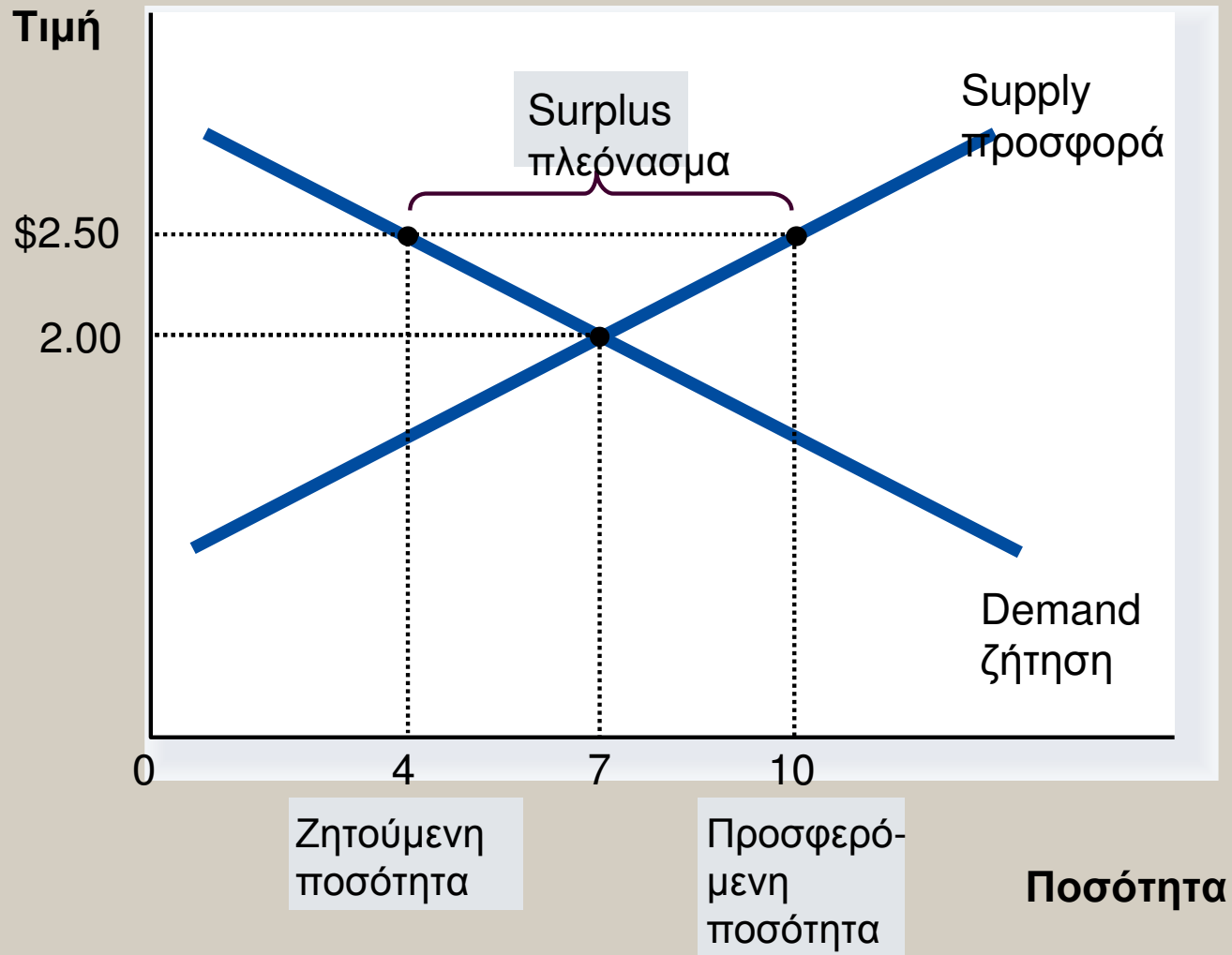
Στα \$2 η ζητούμενη ποσότητα είναι ίση με την προσφερόμενη ποσότητα!

Ισορροπία ζήτησης και προσφοράς

Μη ισορροπημένες αγορές

(a) Υπερβάλλουσα προσφορά

Ισορροπία

- *Πλεόνασμα*

- Όταν η τιμή $>$ από την τιμή ισορροπίας $\rightarrow$ προσφερόμενη ποσότητα $>$ από ζητούμενη ποσότητα.
  - Υπάρχει πλεόνασμα προσφοράς.
  - Οι προμηθευτές θα χαμηλώσουν τις τιμές για να αυξήσουν τις πωλήσεις τους, έτσι κινούνται προς την ισορροπία.

Ισορροπία

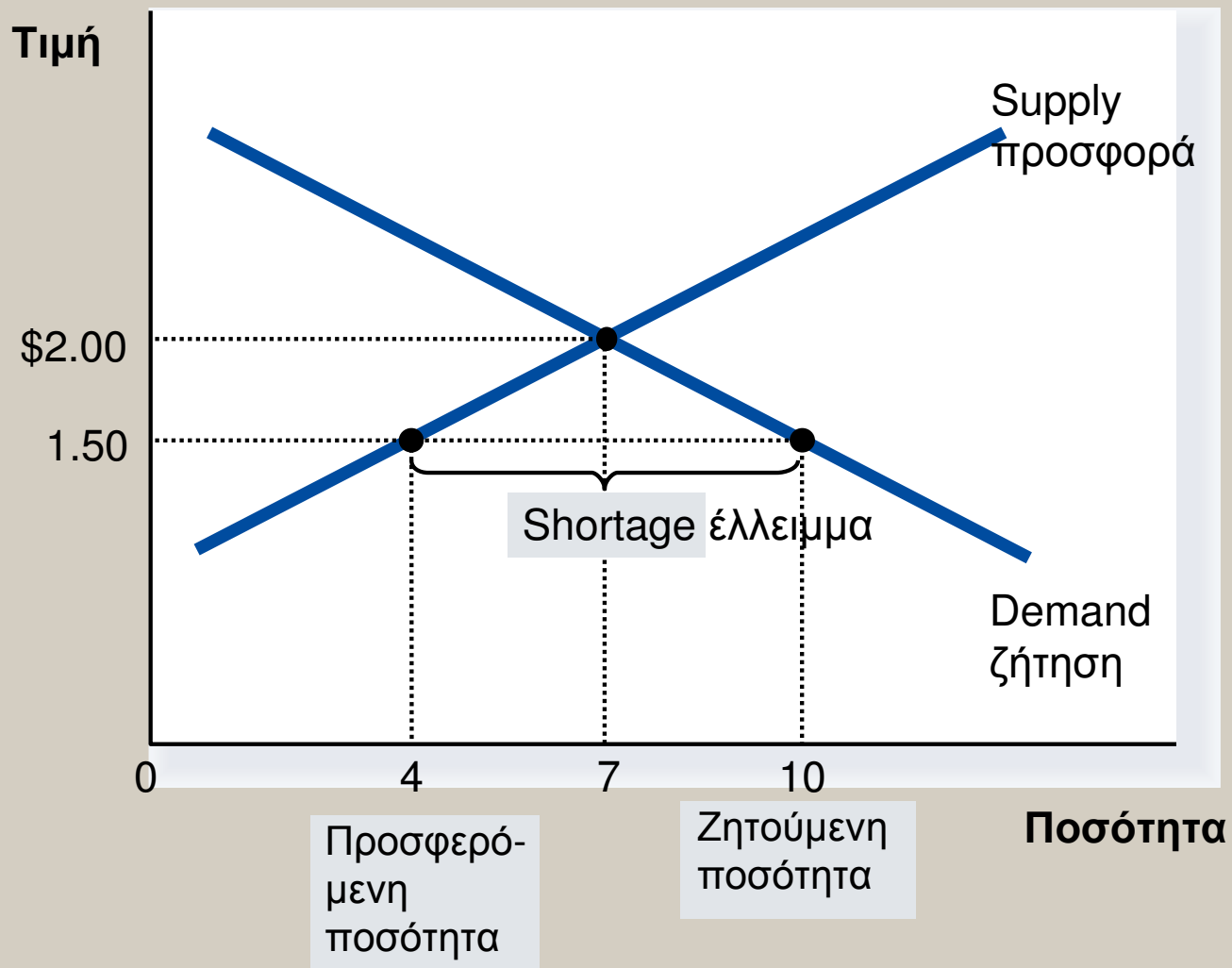

- Έλλειμμα

- Όταν η τιμή $<$ από την τιμή ισορροπίας $\rightarrow$ ζητούμενη ποσότητα $>$ από προσφερόμενη ποσότητα.
  - Υπάρχει έλλειμμα ζήτησης.
  - Οι προμηθευτές θα αυξήσουν τις τιμές τους γιατί υπάρχουν πολλοί αγοραστές και λίγα προϊόντα, έτσι κινούνται προς την ισορροπία.

Μη ισορροπημένες αγορές

(β) Υπερβάλλουσα ζήτηση

Ισορροπία

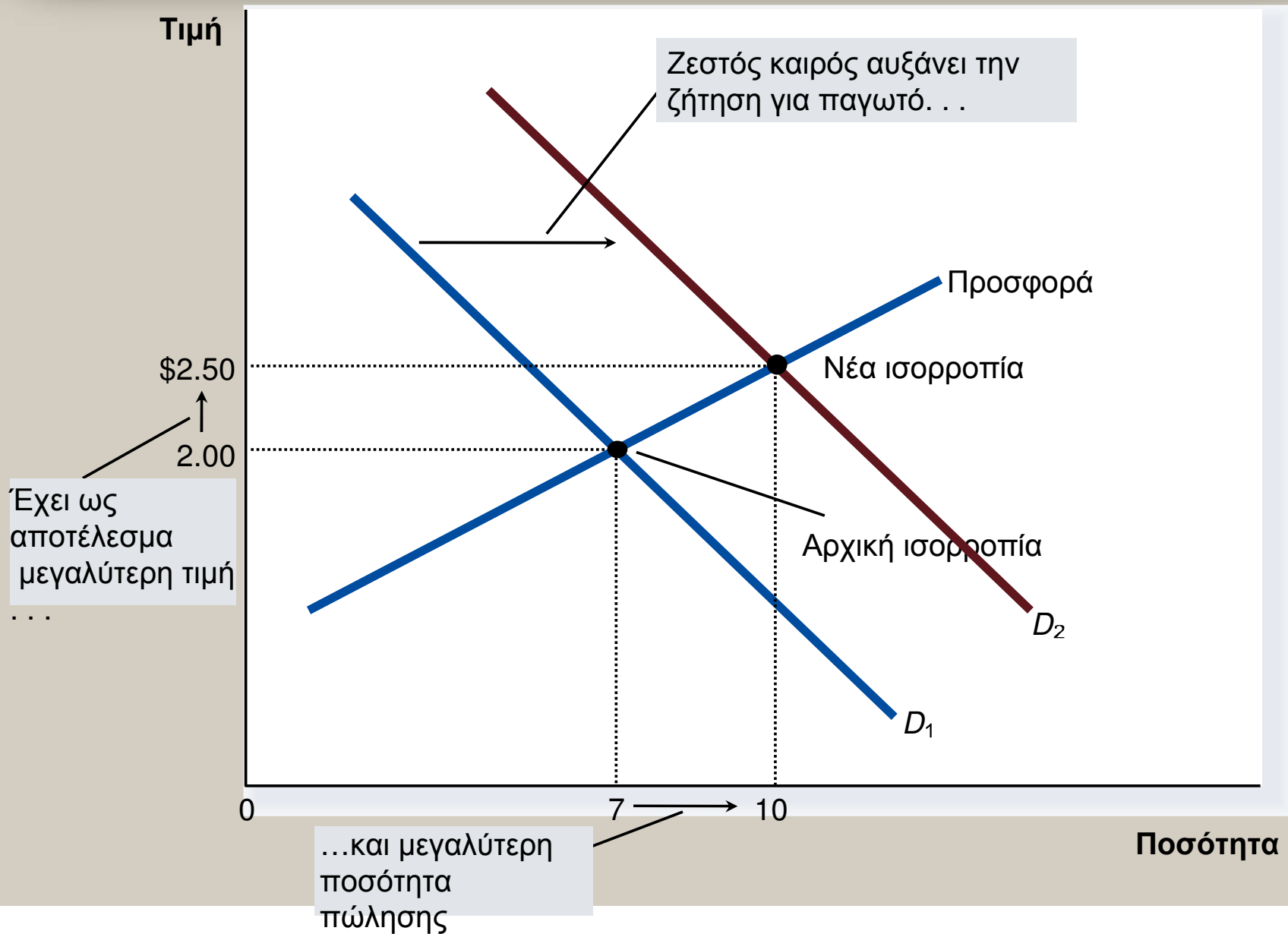
- *Νόμος προσφοράς και ζήτησης*
  - Είναι ο λόγος για τον οποίο η τιμή οποιουδήποτε αγαθού προσαρμόζεται για να φέρει σε ισορροπία τη ζητούμενη και την προσφερόμενη ποσότητα γι' αυτό το αγαθό.

Τρία βήματα για να αναλύσουμε τις μεταβολές της ισορροπίας

- Να αποφασίσουμε αν θα μετατοπίσουμε την καμπύλη ζήτησης ή προσφοράς (ή και τις δύο).
- Να αποφασίσουμε αν η καμπύλη θα πάει δεξιά ή αριστερά.
- Να χρησιμοποιήσουμε το διάγραμμα της ζήτησης και προσφοράς για να δούμε πως επηρεάζεται η τιμή ισορροπίας και η ποσότητα ισορροπίας.

Πως μια αύξηση στη ζήτηση επηρεάζει την ισορροπία

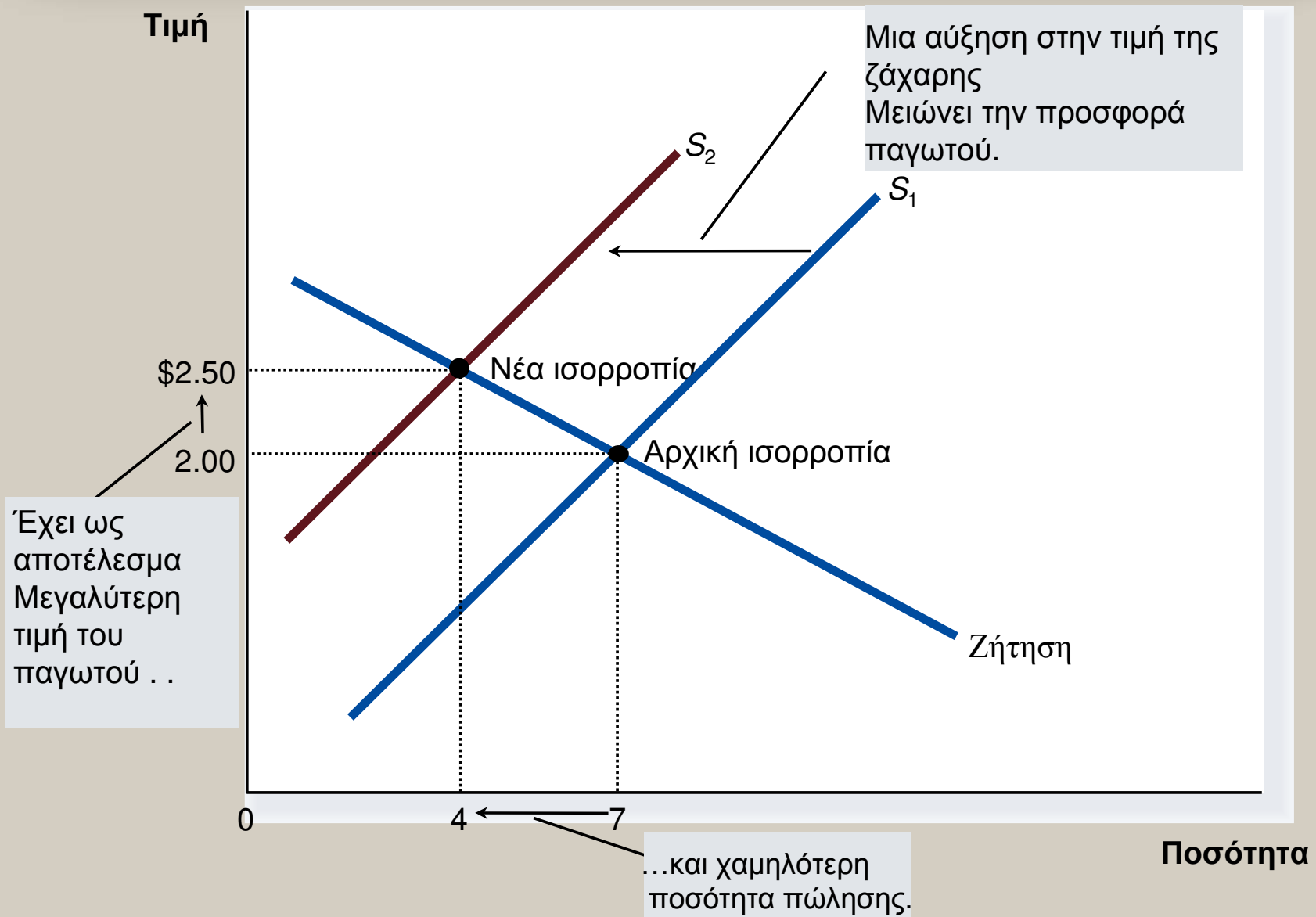

Τρία βήματα για να αναλύσουμε τις μεταβολές της ισορροπίας

- Μετατοπίσεις στις καμπύλες έναντι μετακινήσεων πάνω στη καμπύλη
  - Μετατοπίσεις της καμπύλης προσφοράς ονομάζονται αλλαγές στην προσφορά.
  - Μετακίνηση κατά μήκος της σταθερής καμπύλης προσφοράς ονομάζεται αλλαγή στην προσφερόμενη ποσότητα.
  - Μετατοπίσεις της καμπύλης ζήτησης ονομάζονται αλλαγές στη ζήτηση.
  - Μετακίνηση κατά μήκος της σταθερής καμπύλης ζήτησης ονομάζεται αλλαγή στην ζητούμενη ποσότητα.

Πώς μια μείωση στην προσφορά επηρεάζει την ισορροπία

Τι γίνεται στην τιμή και στην ποσότητα όταν η ζήτηση ή η προσφορά μετατοπιστούν;

	No Change in Supply	An Increase in Supply	A Decrease in Supply
No Change in Demand	<i>P</i> same <i>Q</i> same	<i>P</i> down <i>Q</i> up	<i>P</i> up <i>Q</i> down
An Increase in Demand	<i>P</i> up <i>Q</i> up	<i>P</i> ambiguous <i>Q</i> up	<i>P</i> up <i>Q</i> ambiguous
A Decrease in Demand	<i>P</i> down <i>Q</i> down	<i>P</i> down <i>Q</i> ambiguous	<i>P</i> ambiguous <i>Q</i> down

Περίληψη

- Οι Οικονομολόγοι χρησιμοποιούν το μοντέλο Προσφοράς και Ζήτησης για να αναλύσουν τις ανταγωνιστικές αγορές.
- Σε μια ανταγωνιστική αγορά, υπάρχουν πολλοί αγοραστές και πωλητές οι οποίοι έχουν πολύ μικρή επιρροή στην τιμή της αγοράς.

Περίληψη

- Η καμπύλη ζήτησης δείχνει πως η ποσότητα των αγαθών εξαρτάται από την τιμή.
  - Σύμφωνα με το νόμο της ζήτησης, καθώς η τιμή του αγαθού πέφτει, η ζητούμενη ποσότητα αυξάνεται. Για αυτό και η καμπύλη ζήτησης έχει κατερχόμενη (αρνητική) κλίση.
  - Πέραν από την τιμή, άλλοι παράγοντες που καθορίζουν την ποσότητα που οι καταναλωτές επιθυμούν να αγοράσουν περιλαμβάνουν το εισόδημα, τις τιμές των συμπληρωματικών αγαθών, των υποκαταστάτων, τις προτιμήσεις, τις προσδοκίες και των αριθμών των αγοραστών.
  - Αν κάποιος από αυτούς τους παράγοντες αλλάξει, τότε η καμπύλη ζήτησης μετατοπίζεται.

Περίληψη

- Η καμπύλη προσφοράς δείχνει πως η προσφερόμενη ποσότητα εξαρτάται από την τιμή.
  - Σύμφωνα με το νόμο της προσφοράς, καθώς η τιμή ενός αγαθού αυξάνεται, η προσφερόμενη ποσότητα αυξάνεται. Έτσι η καμπύλη προσφοράς έχει ανερχόμενη κλίση.
  - Πέραν από την τιμή, άλλοι παράγοντες που καθορίζουν την προσφερόμενη ποσότητα είναι οι τιμές των εισροών, η τεχνολογία, οι προσδοκίες και ο αριθμός των πωλητών.
  - Αν κάποιος από αυτούς τους παράγοντες αλλάξει, τότε η καμπύλη προσφοράς μετατοπίζεται.

Περίληψη

- Η ισορροπία της αγοράς καθορίζεται από το σημείο τομής των καμπυλών Προσφοράς και Ζήτησης.
- Στην τιμή ισορροπίας, η ζητούμενη ποσότητα ισούται με την προσφερόμενη ποσότητα.
- Η συμπεριφορά των αγοραστών και πωλητών οδηγεί την αγορά στην ισορροπία.